waddenacademie

Postbus 2724, 8901 AE Leeuwarden
Ruiterskwartier 121a, 8911 BS Leeuwarden
Telefoon: +31 (0)58 233 90 30
www.waddenacademie.knaw.nl

Aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Mw. G. Verburg
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Leeuwarden, 9 maart 2010

Ons kenmerk: KD/SJ 10005

Geachte Minister Verburg,

Van 17 tot 19 maart aanstaande vindt op Sylt de 11e ministeriële Waddenzee conferentie plaats. U zult hierbij de Nederlandse regering vertegenwoordigen.

Zoals wij u vlak voor Kerst vorig jaar in onze brief over de ontwikkeling van de Waddenacademie in het eerste volledige jaar van haar bestaan hebben laten weten heeft de Waddenacademie de intentie om zich ook internationaal te profileren. Een eerste uitwerking daarvan was een door de Waddenacademie in samenwerking met het internationale waddensecretariaat in Wilhelmshaven georganiseerd gezamenlijk overleg op 4 december jl. in Hamburg met zo'n 25 Duitse en Deense onderzoeksdirecteuren. Dit overleg werd door alle aanwezigen als zeer positief en stimulerend ervaren.

Tijdens de conferentie op Sylt, waarbij de Waddenacademie ook aanwezig zal zijn, wordt de brochure ' Towards a trilateral research agenda for the Wadden Area' gepresenteerd. In deze brochure, waarin ook de uitkomsten van het overleg op 4 december zijn verwerkt, worden op beknopte wijze de contouren van een trilaterale onderzoeksagenda voor het waddengebied geschetst. Het doet ons genoegen u hierbij alvast een (weliswaar nog niet gedrukt) exemplaar van de brochure aan te bieden

Vastgesteld kan worden dat er veel monodisciplinaire kennis over het trilaterale waddengebied aanwezig is, maar deze kennis en expertise is in belangrijke mate versnipperd en verkokerd. Dit gebrek aan een interdisciplinaire aanpak vraagt om een belangrijke verbetering in de coördinatie van het trilaterale onderzoek over de nationale grenzen heen. Sleutelwoorden hierbij zijn *verandering* en *schaal.* In de optiek van de Waddenacademie betekent dit dat ook actief gezocht zal moeten worden naar mogelijkheden om te komen tot een trilateraal multidisciplinair onderzoeksfonds voor grensoverschrijdende onderzoeksprojecten voor het waddengebied. Wij zouden het zeer op prijs stellen wanneer u de mogelijkheden om te komen tot een dergelijk fonds zou willen bespreken met uw Duitse en Deense collega.

Het bestuur:

Prof. Dr. P. Kabat
voorzitter

Prof. Dr. J.G.A. Bazelmans

Prof. Dr. J. van Dijk

Prof. Dr. P.M.J. Herman

Dr. H. Speelman

Gebrek aan interdisciplinariteit is beperkend waar het gaat om het begrijpen hoe het trilaterale waddengebied functioneert als gevolg van veranderingen in zaken als natuurherstelmogelijkheden, menselijk medegebruik en klimaat (waaronder zeespiegelstijging). Al deze veranderingen hebben impact op de waddenregio als systeem en vragen om onderzoek in trilateraal, integraal verband.
Als onderdeel van de beoogde trilaterale onderzoekstrategie wordt in de brochure aandacht gevraagd voor twee zaken die op korte termijn in trilateraal verband aangepakt zouden moeten worden:

In de eerste plaats is het van belang om de bestaande trilaterale monitoring verder te ontwikkelen, ter consolidatie van bestaande en anticiperend op nieuwe monitoring systemen. TMAP (Trilateral Monitoring and Planning) is een prachtig vertrekpunt, maar het is duidelijk dat er meer moet gebeuren, waarbij met name de integratie van de sociaaleconomische parameters een belangrijk aandachtspunt vormt.

In de tweede plaats worden een aantal onderzoeksgebieden benoemd die, gelet op de veranderingen en de schaal, vrijwel uitsluitend in trilateraal verband onderzocht kunnen worden. Deze onderzoeksgebieden richten zich op het totale scala aan wetenschappelijke disciplines dat zich met het waddenonderzoek bezighoudt.

Zowel de uitbreiding van de bestaande monitoring programma's als de onderzoeksgebieden waarbinnen meer dan tot op heden in trilateraal verband onderzoek verricht dient te worden hebben een lange termijn perspectief. Teneinde het bestaande momentum voor trilaterale samenwerking te benutten werd tijdens de bijeenkomst in Hamburg op 4 december voorgesteld om ook met een overzichtelijk, gezamenlijk project op korte termijn te starten dat ook binnen enkele jaren met een concreet product zou kunnen worden afgerond. Randvoorwaardelijk was dat het een project moest betreffen dat uitsluitend in trilateraal verband opgestart zou kunnen worden en dat het project voor zowel wetenschappers, beleidsmakers als het brede publiek een interessante uitkomst zou moeten opleveren.

Een mogelijk gezamenlijk '4-decemberproject' zou een *trilaterale veranderingsatlas* kunnen zijn. Hoe heeft het trilaterale waddengebied zich in de loop van de tijd ontwikkeld in termen van ruimte, klimaat, economie, ecologie etc.? Een atlas, met bijbehorende analyse, die dit soort van vragen op mooie en verantwoorde wijze ook illustratief zou kunnen beantwoorden zal naar onze mening absoluut in een zeer brede behoefte voorzien.

Wij zouden het zeer op prijs stellen wanneer u tijdens de trilaterale ministersconferentie de mogelijkheden om te komen tot een extra impuls voor de trilaterale onderzoekinspanning met uw Duitse en Deense collega zou willen bespreken.

Met vriendelijke groet,

P. Kabat

Namens de Waddenacademie
Prof.dr. Pavel Kabat
voorzitter